

Anordning

for

Dannebrogsmændene.

Given den 28de Januarii 1809.

Kjøbenhavn.
Trykt hos S. S. Schultz.

Frederik den Siette,

af Guds Naade Konge til Danmark og Norge,
de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen,
Stormarn, Ditmarsken og Oldenburg, Giøre bitterligt:

Vi have givet den i Sex Aarhundrede navnkundige Danne-
brogs-Orden en mere udstrakt Bestemmelse, og formeret Ordenens
Hæderstegn. paa det at disse Ridnesbyrd om erkjendt Trofasthed
og Borgerværd kunne vorde flere af Landets meest fortjente Mænd
til Deel.

Thi, vel er det Pligt for Enhver, at hellige Staten sin Kraft
og sine Idrætter; dog er det en skøn og Dymuntring værdig Be-
stræbelse at kappes med sine Medborgere i Uøvelsen af denne Pligt,
og Landsfaderens Tilfredshed er den Løn, den Retsskafne attraar, naar
han, med Tanken henvendt til Fædrelandet, virker mere end andre for
Samtid og Efterlæggt, eller, opflammet af ædelt og frejdigt Mod,
hæver sig over sine Lige, ved sjeldne og gavnrige Handlinger.

Det er Vor Kongelige Villie, at en saadan Tænke- og Handle-
maade, som baner Vei til Ridderværdighed, for den, hvis Stil-

ling frembød Leilighed til i det Større at arbejde for almeent Gøld, skal aabne Udgang til **Dannebrogsmændenes** Samfund for Enhver, der, ved floq og redelig Stræben for Brodres Vel og ved ædel Daad, i en engere Kreds har gavnet Fædrelandet.

For disse Vore **Dannebrogsmænd** have Vi allernaadigst bestemt den Hæder og de Fordele, som ved denne Vore Anordning endvidere forsikkres dem:

1.

Dannebrogsmændenes Hæderstegn er et Kors af Guld, for oven prydet med Vort kongelige Chiffre og aaben Krone, og i hvert af dets fire inderste Hjørner med en mindre Krone afslige Skikkelse. Det viser, på Forsiden, Ordenens Valgsprog: „**Gud og Kongen**” og i Midten høif alig Kong Christian den Femtes Navn. Korsets bageste Side, erindrer ved et kronet W, og ved Årstallene 1219 og 1671, om Tiden, naar Dannebrogs-Ordenen blev oprettet af dens Stifter, Kong Valdemar den Seierlige, og naar den af Kong Christian den Femte blev fornyet; ligesom det Årstal 1808, der findes øverst på denne Side, drager Ordenens Udvidelse, i Vort første Regjerings-Åar, til Minde. Dette Hæderstegn skulle Dannebrogsmændene, saavel naar de indfinde sig i Vore Tjeneste som andetsteds, bære aabenlyst paa venstre Side af Brystet, nedhængende fra et af Kjølens øverste Knaphuller i et hvidt Silkebaand med røde Kanter.

2.

Enhver af Vore kjære og tro Undersaatter, der, efter sin Stand og Stilling har udmærket sig ved Fortjenester af det Almindelige, erholder derved Udgang til dette Hæderstegn, naar det For-

hold, eller de Handlinger, som dertil maatte gjøre ham værdig, nøiagtig er blevet Ds, af vedkommende Dyrighed eller Foresatte, gjennem vore Collegier, eller høie Embedsmænd, allerunderdanigst indberettet.

3.

Naar Noget er bleven udnævnt til Dannebrogsmænd, og Underretning derom allernaadigst meddelt Vort Ordens-Kapitul, da paaligger det Samme, at indføre hans Navn, Fortjenester og Opholdssted i Kapitulets Register; og at tilstille ham en trykt Gjenpart af denne Vore Anordning; hvorhos hans Udnævnelse offentlig fra Kapitulet bør kundgjøres.

4.

Er den udnævnte Dannebrogsmænd tilstæde der, hvor Vi Selv opholde Ds, da modtager han Sølvs-Korsen af Vore egen Haand. Er han fraværende, da bliver Hæderstegnet og det Exemplar af Anordningen, som er ham bestemt, tilsendt hans høieste Foresatte der paa Stedet, for af denne at vorde ham høitideligen overleveret, efter Ordens-Kapitulets nærmere Foranstaltning.

5.

Enhver, som hædres med Dannebrogens Sølvs-Kors, har Udgang til Vore 2de Ridder-ordeners fælles høitidelige Møder. Han bør af enkelt Skildvagt honoreres med skuldret Gevær; og ville Vi allernaadigst, at han, som en af Kongen udmærket Mand, allevegne udenfor hans Tjenesteforhold skal anses og behandles som den første blandt sine Ligemænd.

6.

Til Beviis om det Værd, Vi tillægge Dannebrogsmændenes Hæderstegn, have Vi dermed benaadet Medlemmerne af Vort Ordens-Kapitul. Saa er det og Vore allernaadigste Villie, at den Vi engang have tildeelt dette Hæderstegn, skal beholde og bære samme, saalænge han ei dertil gjør sig uærdig; saaledes, at om Vi maatte finde Os foranledigede til at benaade en Dannebrogsmænd med nogen af Vore Ridder-Ordener, skal han ikke desto mindre vedblive at bære Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

7.

Da Vi saaledes have givet dette Hæderstegn en fortrinlig Ud-mærkelse, forvente Vi og, at Vore Dannebrogsmænd, ved urokkelig Trostæb mod Konge og Fædreland, og ved en i alle Dele hæderlig Wandel, stedse ville stræbe at vedligeholde og forøge den Agtelse, de have erhvervet. Men skulde nogen Dannebrogsmænd fornegte den Væresfølelse, som det var Vore Hensigt at oplive, saaledes at han ved Domstolene vorder tiltalt eller saggiven for en Handling, der kunde medføre legemlig Straf, eller Værens og den offentlige Agtelses Fortabelse, da er det Domstolenes Pligt, ufortøvet derom at gjøre Indberetning til vedkommende Kollegium, paa det at samme kan foranledige Ordens-Kapitulets Forestilling til Vore allerhøjeste Resolution: om den Tiltalte eller Saggivne indtil videre skal forbydes at bære sit Hæderstegn. Saa maa ei heller nogen Dom, der medfører legemlig eller vanærende Straf, fuldbyrdes paa en Dannebrogsmænd, forinden Hæderstegnet, i Følge en af Kapitlet fattet og af Os sanctioneret Beslutning, er ham frataget; hvilket dernæst uopholdeligen bør indsendes i Kapitlet.

8.

For, saavidt muligt, at raade Bod paa uformuende Dannebrogsmænds trykkende Kaar, have Vi under Kapitulets Forvaltning henlagt et Fond, af hvis aarlige Indtægter Vi ville tildele dem iblandt Dannebrogsmændene, som Vi efter Omstændighederne maatte finde særdeles værdige eller trængende dertil, en aarlig Underholdnings-Hjælp, hvis Størrelse, og Forøgelse Tid efter anden, Vi i hvert enkelt Tilfælde ville bestemme, med allernaadigst Hensyn paa Enhvers særskilte Fortjeneste, Kaar og Alder; hvorved fornemmeligen vil komme i Betragtning den længere eller kortere Tid, han maatte have staaet i Bor Tjeneste eller være benaadet med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn. Og skal denne Underholdnings-Hjælp i intet Tilfælde kunne sælges, pantsættes, eller belægges med Arrest, ei heller deri kunne gives Udlæg; paa det at den desviisere maa komme dem tilgode, hvem Vi allernaadigst tildele samme.

9.

Naar en Dannebrogsmænd ved Døden afgaar, er det Pligt for alle der paa Stedet værende Dannebrogsmænd, at følge ham til Graven; og bør det Hæderstegn, ham var forundt at bære, lægges over hans Liigkiste paa en sortovertrukken Pude. Det aftages, naar han nedsinkes i Jorden, og indsendes af vedkommende Foresatte til Bort Ordens-Kapitul.

Fremdeles ville Vi, at en Sum, liig den Underholdnings-Hjælp, der efter foregaaende § var den afdøde Dannebrogsmænd aarligen tillagt, skal udbetales hans Boe, for eet Aar fra Dødsdagen at regne; samt at Vyrigheden paa Stedet skal bære Omforg for, at Bekostningen til hans tarvelige, men hædrende Fordefærd deraf udredes.

10.

Endelig haver Vort Ordens-Kapitul, til hvert Aars 28de Junii
allerunderdanigst at indberette Os de forventede gode Følger af Vore
om Dannebrogsmændene allernaadigst givne Befalinger, samt hvad videre
dermed maatte staa i nogen Forbindelse.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den
28de Januarii 1809.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

Frederik R.

Kaas.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.

Vi Frederik den Siette, af Guds Naade

Konge til Danmark og Norge, de Venders og
Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen,
Stormarn, Ditmarsken og Oldenburg, Giøre
vitterligt:

Vi have givet den i Sex Aarhundrede navnkundige Dannebrog-Orden en mere udstrakt Bestemmelse, og formeret Ordenens Hæderstegn. paa det at disse Vidnesbyrd om erkjendt Trofasthed og Borgerværd kunne vorde flere af Landets meest fortjente Mænd til Deel.

Thi, vel er det Pligt for Enhver, at hellige Staten sin Kraft og sine Idrætter; dog er det en skjøn og Opmuntring værdig Bestræbelse at kappes med sine Medborgere i Udøvelsen af denne Pligt, og Landsfaderens Tilfredshed er den Løn, den Retskafne attraar, naar han, med Tanken henvendt til Fædrelandet, virker mere end andre for Samtid og Efterslægt, eller, opflammet af ædelt og frejdigt Mod, hæver sig over sine Lige, ved sjeldne og gavnrige Handlinger.

Det er Vor Kongelige Villie, at en saadan Tænke- og Handlemaade, som baner Vei til Ridderværdighed, for den, hvis Stilling frembød Leilighed til i det Større at arbeide for almeent Held, skal aabne Adgang til **Dannebrogsmændenes** Samfund for Enhver, der, ved klog og redelig Stræben for Brødres Vel og ved ædel Daad, i en engere Kreds har gavnet Fædrelandet.

For disse Vore **Dannebrogsmænd** have Vi allernaadigst bestemt den Hæder og de Fordele, som ved denne Vor Anordning endvidere forsikkres dem:

1.

Dannebrogsmændenes Hæderstegn er et Kors af Sølv, for oven prydet med Vort kongelige Chiffre og aaben Krone, og i hvert af dets fire inderste Hjørner med en mindre Krone af lige Skikkelse. Det viser, på Forsiden, Ordenens Valgsprog: „**Gud og Kongen**” og i Midten højsalig Kong Christian den Femtes Navn. Korsets bageste Side, erindrer ved et kronet W, og ved Aarstallene 1219 og 1671, om Tiden, naar Dannebrog-Ordenen blev oprettet af dens Stifter, Kong Valdemar den Seierrige, og naar den af Kong Christian den

Femte blev fornyet; ligesom det Aarstal 1808, der findes øverst på denne Side, drager Ordenens Udvidelse, i Vort første Regjerings-Aar, til Minde. Dette Hæderstegn skulle Dannebrogsmændene, saavel naar de indfinde sig i Vor Tjeneste som andetsteds, bære aabenlyst paa venstre Side af Brystet, nedhængende fra et af Kjølens øverste Knaphuller i et hvidt Silkebaand med røde Kanter.

2.

Enhver af Vore kjære og tro Undersaatter, der, efter sin Stand og Stilling har udmærket sig ved Fortjenester af det Almindelige, erholder derved Adgang til dette Hæderstegn, naar det Forhold, eller de Handlinger, som dertil maatte gjøre ham værdig, nøiagtig er blevet Os, af vedkommende Øvrighed eller Foresatte, gjennem vore Collegier, eller høie Embedsmænd, allerunderdanigst indberettet.

3.

Naar Nogen er bleven udnævnt til Dannebrogsmænd, og Underretning derom allernaadigst meddelt Vort Ordens-Kapitul, da paaligger det Samme, at indføre hans Navn, Fortjenester og Opholdssted i Kapitulets Register; og at tilstille ham en trykt Gjenpart af denne Vor Anordning; hvorhos hans Udnævnelse offentlig fra Kapitulet bør kundgjøres.

4.

Er den udnævnte Dannebrogsmænd tilstæde der, hvor Vi Selv opholde Os, da modtager han Sølv-Korset af Vor egen Haand. Er han fraværende, da bliver Hæderstegnet og det Exemplar af Anordningen, som er ham bestemt, tilsendt hans høieste Foresatte der paa Stedet, for af denne at vorde ham høitideligen overleveret, efter Ordens-Kapitulets nærmere Foranstaltning.

5.

Enhver, som hædres med Dannebrogens Sølv-Kors, har Adgang til Vore 2de Ridder-ordeners fælles høitidelige Møder. Han bør af enkelt Skildvagt honoreres med skuldret Gevær; og ville Vi allernaadigst, at han, som en af Kongen udmærket Mand, allevegne udenfor hans Tjenesteforhold skal ansees og behandles som den første blandt sine Ligemænd.

6.

Til Beviis om det Værd, Vi tillægge Dannebrogsmændenes Hæderstegn, have Vi dermed benaadet Medlemmerne af Vort Ordens-Kapitul. Saa er det og Vor allernaadigste Villie, at den Vi engang have tildeelt dette Hæderstegn, skal beholde og bære samme,

saalænge han ei dertil gjør sig uværdig; saaledes, at om Vi maatte finde Os foranledigede til at benaade en Dannebrogsmænd med nogen af Vore Ridder-Ordener, skal han ikke desto mindre vedblive at bære Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

7.

Da Vi saaledes have givet dette Hæderstegn en fortrinlig Udmærkelse, forvente Vi og, at Vore Dannebrogsmænd, ved urokkelig Troskab mod Konge og Fædreland, og ved en i alle Dele hæderlig Vandel, stedse ville stræbe at vedligeholde og forøge den Agtelse, de have erhvervet. Men skulde nogen Dannebrogsmænd fornegte den Æresfølelse, som det var Vor Hensigt at oplive, saaledes at han ved Domstolene vorder tiltalt eller saggiven for en Handling, der kunde medføre legemlig Straf, eller Ærens og den offentlige Agtelses Fortabelse, da er det Domstolenes Pligt, ufortøvet derom at gjøre Indberetning til vedkommende Kollegium, paa det at samme kan foranledige Ordens-Kapitulets Forestilling til Vor allerhøjeste Resolution: om den Tiltalte eller Saggivne indtil videre skal forbydes at bære sit Hæderstegn. Saa maa eiheller nogen Dom, der medfører legemlig eller vanærende Straf, fuldbyrdes paa en Dannebrogsmænd, forinden Hæderstegnet, i Følge en af Kapitlet fattet og af Os sanctioneret Beslutning, er ham frataget; hvilket dernæst uopholdeligen bør indsendes i Kapitlet.

8.

For, saavidt muligt, at raade Bod paa uformuende Dannebrogsmænds trykkende Kaar, have Vi under Kapitlets Forvaltning henlagt et Fond, af hvis aarlige Indtægter Vi ville tildele dem iblandt Dannebrogsmændene, som Vi efter Omstændighederne maatte finde særdeles værdige eller trængende dertil, en aarlig Underholdnings-Hjælp, hvis Størrelse, og Forøgelse Tid efter anden, Vi i hvert enkelt Tilfælde ville bestemme, med allernaadigst Hensyn paa Enhvers særskilte Fortjeneste, Kaar og Alder; hvorved fornemmeligen vil komme i Betragtning den længere eller kortere Tid, han maatte have staaet i Vor Tjeneste eller være benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Og skal denne Underholdnings-Hjælp i intet Tilfælde kunne sælges, pantsættes, eller belægges med Arrest, ei heller deri kunne gives Udlæg; paa det at den desvissere maa komme dem tilgode, hvem Vi allernaadigst tildele samme.

9.

Naar en Dannebrogsmænd ved Døden afgaar, er det Pligt for alle der paa Stedet værende Dannebrogsmænd, at følge ham til Graven; og bør det Hæderstegn, ham var forundt at bære, lægges over hans Liigkiste paa en sortovertrukken Pude. Det aftages, naar han nedsænkes i Jorden, og indsendes af vedkommende Foresatte til Vort Ordens-Kapitul.

Fremdeles ville Vi, at en Sum, liig den Underholdnings-Hjælp, der efter foregaaende § var den afdøde Dannebrogsmænd aarligen tillagt, skal udbetales hans Boe, for eet Aar fra Dødsdagen at regne; samt at Øvrigheden paa Stedet skal bære Omsorg for, at Bekostningen til hans tarvelige, men hædrende Jordefærd deraf udredes.

10.

Endelig haver Vort Ordens-Kapitul, til hvert Aars 28de Junii allerunderdanigst at indberette Os de forventede gode Følger af Vore om Dannebrogsmændene allernaadigst givne Befalinger, samt hvad videre dermed maatte staa i nogen Forbindelse.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 28de Januarii 1809.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

Frederik R.

Kaas.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.